



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 февруари 2018 г.
(OR. en)

6280/18

COEST 37

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	26 февруари 2018 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	6279/18 COEST 36
Относно:	ОТНОШЕНИЯ С РЕПУБЛИКА МОЛДОВА — Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Република Молдова, приети от Съвета (Външни работи) на 26 февруари 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО РЕПУБЛИКА МОЛДОВА

Съвет по външни работи, 26 февруари 2018 г.

1. Съветът потвърждава отново ангажираността си с укрепването на политическото асоцииране и икономическата интеграция между Европейския съюз и Република Молдова чрез работа в тясно партньорство въз основа на Споразумението за асоцииране, влязло в сила през юли 2016 г. Европейският съюз поддържа ангажимента си в подкрепа на напредъка в реформите, необходими за реализиране ползите от Споразумението за асоцииране, в т.ч. задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, в интерес на гражданите на Република Молдова.
2. Вследствие заключенията на Съвета от февруари 2016 г. властите на Република Молдова приеха няколко законодателни инициативи, свързани с приоритетните области за реформи, набелязани в заключенията на Съвета. Като отчита вече предприетите от Република Молдова стъпки за реформи, Съветът изтъква, че е изключително важно започнатите през 2016 г. реформи да бъдат приложени на практика. Съветът припомня, че помощта от ЕС за Република Молдова се основава на строги условия и че е свързана със задоволителен напредък в реформите.
3. Съветът припомня, че целта на усилията му за подпомагане на Република Молдова е да се постигнат осезаеми подобрения в живота на гражданите на Република Молдова.
4. Съветът припомня, че структурните реформи са изключително важни, за да се даде възможност за растеж, създаване на работни места и намаляване на бедността. Съветът очаква Република Молдова да продължи процеса си на цялостни реформи и да го засили в съответствие с ангажиментите, поети в рамките на Споразумението за асоцииране, и припомня, че преразгледаната програма за асоцииране, в която се определят 13 ключови приоритета за действия в областта на реформите за 2017—2019 г., следва да служи за практическо ръководство. Европейският съюз ще продължи да засилва координацията и наблюдението на подкрепата за процеса на реформи в Република Молдова.

5. Съветът признава конструктивния принос на Република Молдова за срещата на върха на Източното партньорство от 24 ноември 2017 г. и насърчава Република Молдова да продължи да допринася за постигането на 20-те конкретни цели за 2020 г.
6. Съветът припомня, че е важно да се спазват ефективните демократични механизми, в т.ч. многопартийна демократична система, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека. Съветът приветства приемането на плана за действие за консолидация на междуетническите отношения.
7. Съветът изразява съжаление, че в новия избран закон не са отразени някои от ключовите препоръки на съвместното становище на Венецианската комисия на Съвета на Европа и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа/Бюрото за демократични институции и права на човека. В съвместното становище наред с другото се посочват липсата на консенсус по предложената реформа и рискът от това на мажоритарните кандидати да бъде повлияно от бизнесмени или други участници, гонещи своите собствени интереси. Последиците от новата система на избори следва да се наблюдават подробно и отблизо по време на изборния процес, в т.ч. по време на кампанията, в деня на изборите и в периода след тях, от гледна точка на въздействието им върху демокрацията като цяло и върху многопартийната система в частност. Прозрачните, приобщаващи и честни избори на централно и местно равнище са от ключово значение.
8. Съветът припомня също така, че е важно да се спазват всички висящи препоръки на Венецианската комисия на Съвета на Европа и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа/Бюрото за демократични институции и права на човека, в т.ч. препоръките относно финансирането на партиите и кампаниите.
9. Съветът припомня, че е важно да бъдат укрепени отношенията с гражданското общество, за да бъдат всички реформи успешни и устойчиви. Съветът горещо насърчава властите на Република Молдова да привличат гражданското общество за участие в процеса на вземане на решения. Приобщаващото участие на гражданското общество е от съществено значение за демократична, устойчива и благоденстваща държава.

10. Свободата на медиите и плурализмът са необходимо условие за демократичното общество. Във връзка това, като първа стъпка за гарантиране на тези свободи, Съветът настойчиво приканва Република Молдова да проведе отдавна закъснялата всеобхватна реформа на аудио-визуалния кодекс, която би увеличила прозрачността и конкуренцията в съответния сектор, с оглед разрешаване на проблема с концентрацията на собственост на медиите, гарантиране свобода на медиите и плурализъм, създаване на бизнес среда, благоприятстваща дейността на независими медии, и предлагане на висококачествена информация на молдовските граждани. По отношение на неотдавнашните изменения на аудио-визуалния кодекс Европейският съюз признава, че дезинформацията и пропагандата могат да имат значително отрицателно въздействие, но също така отбелязва, че приетите мерки следва да бъдат необходими, пропорционални и в съответствие със съотносимите разпоредби на международното право, за да не се ограничава свободата на медиите или да се пречи на достъпа до информация.
11. Съветът приветства ефективното прилагане на режима за премахване на визите за краткосрочно пребиваване, като подчертава нарасналите възможности за междуличностни контакти след влизането му в сила, и призовава Република Молдова да продължи да полага необходимите усилия за непрекъснато покриване на критериите за либерализиране на визовия режим и да информира своите граждани относно правата и задълженията, свързани с безвизовото пътуване. Като се позовава на публикувания през декември 2017 г. Първи доклад на Комисията по механизма за суспендиране на визите, Съветът припомня, че е необходимо да продължи да се обръща специално внимание на непрекъснатото покриване на критериите за борба с корупцията и изпирането на пари чрез предприемане на незабавни действия.
12. Съветът е убеден, че следва спешно да се подновят усилията за по-решителна борба с корупцията с осезаеми резултати, което следва да бъде придружено и от задълбочена реформа на съдебната система, в т.ч. прокуратурата. Функциониращата, независима, безпристрастна, прозрачна и отговорна съдебна система, доказаните резултати в областта на присъдите за корупция (по-специално корупцията на високо равнище) и зачитането на принципите на правовата държава са ключови елементи за възстановяване доверието на гражданите на Република Молдова в държавните институции.

13. На този фон Съветът обръща внимание колко е важно да се гарантира, че правоприлагането и съдебната система функционират безпристрастно, и изразява загриженост за случаите на наказателно преследване срещу някои адвокати, съдии и политически опоненти. Съветът припомня, че избирателното използване на правоприлагането и избирателното правосъдие подкопават върховенството на закона и уважението и вярата на обществеността в съдебната система.
14. Съветът отново приканва настойчиво властите на Република Молдова да направят необходимото за това мащабните случаи на банкови измами, разкрити през 2014 г., да бъдат подложени на задълбочено, безпристрастно и всеобхватно разследване и наказателно преследване с оглед присвоените средства да бъдат възстановени, а всички виновници — предадени на правосъдието независимо от всякаква политическа принадлежност. Съветът приветства публикуването на обобщението на втория доклад Kroll през декември 2017 г. Той обаче все така настойчиво приканва властите да продължат разследванията и наказателните преследвания на всички лица, участвали в мащабните схеми с цел измама, при пълно зачитане на принципите на правовата държава.
15. Съветът приветства неотдавнашните назначения в институциите за борба с корупцията и приемането на закона за борба с изпирането на пари, целящ привеждане на законодателството в съответствие с действащите понастоящем стандарти на ЕС. Що се отнася до текущия процес на реформи, ще бъде изключително важно да се направи необходимото за прилагането на законодателството за борба с изпирането на пари и да продължи укрепването на оперативния капацитет на органите за борба с корупцията, да се създаде функциониращ и ефективен механизъм за замразяване, конфискуване, управление и възстановяване на активи, своевременно да се осигури функционираща система за деклариране и проверка на притежаваното имущество и да се подсили независимостта на институциите за борба с корупцията от неправомерно влияние. Съветът припомня също така, че е важно бързо да се създаде самостоятелна служба, отговаряща за предотвратяването и борбата с изпирането на пари, както и да се разработят и одобрят механизми за санкциониране на нарушенията на режима на борба с изпирането на пари и за установяване и замразяване на съмнителни сделки.

16. Съветът припомня, че е важно да продължи прилагането на реформата на публичната администрация с оглед предоставяне на по-добри услуги на гражданите.
17. Съветът приветства реформите, насочени към осигуряване на макроикономическа и финансова стабилност и възстановяване на доверието на международните донори, по-специално в областта на корпоративното управление във финансовия сектор, с които се укрепва независимостта и надзорните правомощия на Националната банка. Тези реформи спомогнаха за възстановяване на икономическата и финансовата стабилност и бяха от ключово значение за сключването и успешното прилагане на споразумение с Международния валутен фонд. Съветът насърчава Република Молдова да продължи да осъществява реформи с цел преодоляване на оставащите значителни предизвикателства, и по-специално слабото управление, политизирането на държавните институции, системната корупция, необходимостта от подобряване на бизнес средата, и по този начин да засили икономическия растеж.
18. Съветът приветства подписването през ноември 2017 г. на меморандума за разбирателство, споразумението за заем и споразумението за отпускане на безвъзмездни средства във връзка с макрофинансовата помощ и ратифицирането на тези инструменти от парламента на Република Молдова през декември 2017 г.
19. Съветът припомня, че всяко плащане по програмата за макрофинансова помощ ще зависи от изпълнението на мерките на политиката, включени в меморандума за разбирателство, и от спазването на предварителните политически условия.
20. Съветът изтъква, че е важно да се предприемат стъпки за създаването на равни условия за бизнеса с цел гарантиране на привлекателен и стабилен инвестиционен климат, както и за подобряването на прозрачността и инвестиционните условия, като същевременно се запазят адекватни проверки и санкции за онези, които извършват нарушения в тези области. Съветът отбелязва, че са необходими повече усилия за подобряване на бизнес климата и за привличане на повече чуждестранни преки инвестиции.

21. Съветът очаква Република Молдова да активизира усилията си за реформа, свързани с изпълнението и прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, в т.ч. чрез подсилване на оперативния капацитет и независимостта на съответните институции.
22. Съветът припомня, че е важно да се прилага ефективно защитата на правата върху интелектуалната собственост, в т.ч. защитата на географските указания, в Република Молдова, в съответствие с ангажиментите, поети в рамките на Споразумението за асоцииране.
23. Съветът припомня, че е важно да се подобрят конкуренцията и прозрачността в енергийния сектор, наред с другото, като на енергийния регулатор се осигури институционалният и финансов капацитет за продължаване на реформата на енергийния пазар. Съветът приканва настойчиво за пълното спазване на достиженията на правото на Енергийната общност, по-специално по отношение на определянето на тарифи за енергоразпределението, което да гарантира пълно възстановяване на разходите. Съветът призовава Република Молдова да завърши реформата на енергийния сектор в съответствие с третия енергиен пакет на ЕС, по-специално по отношение на отделянето преноса от разпределението на газ и електроенергия. Освен това Съветът настоява за ускоряване на изпълнението на проектите за междусистемни връзки, като подчертава, че те са важни за енергийната сигурност и диверсифицирането на енергийните доставки и маршрути.
24. ЕС изтъква отново готовността си да продължи да подпомага Република Молдова въз основа на конкретен и задоволителен напредък във всички области на реформи и при строги условия. Във връзка с това Съветът припомня, че е важно да се използва оптимално продължаващата помощ от ЕС с оглед подкрепяне на целите на Споразумението за асоцииране, в т.ч. задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, и подобряване на условията на живот на гражданите на Република Молдова по видим и осезаем начин. Изпълнението на ангажиментите, поети спрямо Международния валутен фонд, същественият напредък в борбата с корупцията и в реформата на сектора на правосъдието, спазването на принципите на демокрацията и зачитането на правата на човека ще бъдат ключови елементи за оставащите плащания по линия на секторната бюджетна подкрепа. Освен това Съветът припомня значението на последващите действия във връзка с доклада на Сметната палата от септември 2016 г. относно помощта на ЕС за Република Молдова и на укрепването на координацията на донорите с правителството на Република Молдова в контекста на съвместното планиране.

25. Съветът също така припомня, че е важно да се активизират съвместните усилия във връзка с ефективната стратегическа комуникация относно осъществените реформи и да се увеличат конкретните ползи от тях за гражданите, за да се стимулира видимостта на сътрудничеството между ЕС и Република Молдова и да се противодейства на дезинформацията.
26. Съветът приветства интереса на Република Молдова да постигне напредък в сътрудничеството с ЕС в областта на сигурността и отбраната, както и нейното участие в ръководените от ЕС мисии по линия на ОПСО и сътрудничеството по линия на действие 18 от съвместното съобщение „Съвместна рамка за борба с хибридните заплахи“.
27. Съветът приветства обнадеждаващия напредък, постигнат в рамките на процеса „5 + 2“ за уреждането на Приднестровския конфликт по време на австрийското председателство на ОССЕ. Съветът настойчиво приканва Република Молдова да повиши тази степен на ангажираност по време на италианското председателство на ОССЕ и след това и подчертава, че е важно постигнатите споразумения да бъдат прилагани своевременно. Съветът също така припомня, че е важно да се постигне напредък по прилагането на закона за специалния правен статут на Гагаузия, и призовава Кишинев да придвижи работата по законодателните инициативи в процес на разглеждане.
-